

Bibliobusszal a főváros peremén

Hetenként ötször, reggel kilenc órakor egy vadonatúj, inopozáns, piros-ezüst színű, hathengeres Rába—MAN motorral meghajtott Ikarus 250-es panoráma-autóbusz gördül ki a Katona József utca 3. szám alatti garázsból. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár legújabb, másfélmillió forintos „létesítménye”: az autóbuszkönyvtár, más néven bibliobusz Budapest peremkerületeibe: Kőbánya, Csepel, Óbuda, Sashalom, Pesterzsébet, Kelepföld és a Rákos-környék ritkán lakott településeire viszi „hasznos terhét” — a 2500—3000 kötet könyvet.

Megszűnnek a fehér foltok

A garázs melletti, tágas, világos, melegpadlóval borított, 15 000 kötetes „raktár”—ban két lelkes, fiatal munkatárs: *Cziboly Józsefné*, a könyvtár vezetője és *Kopré Judit* könyvtáros.

— Nagyon kellett már ez a mozgó könyvtár — mondja meggyőződéssel *Cziboly Józsefné*. — A főváros peremkerületeiben igen sok a kulturális intézményektől távol eső „fehér folt”. A régi villamos-mozgókönyvtár több mint tíz évé megszűnt, de az autóbusz különben is mozgékonyabb, alkalmasabb a fehér foltok fölkkutatására, mint a villamos. Jelenleg 13 bibliobusz-állomásunk működik kilenc peremkerületben. Az állomások kijelölését gondos felmérés előzte meg, ezért joggal hisszük, hogy a bibliobusz jelentős tényező a fehér foltok felszámolásában.

— *Milyen volt a bibliobusz „fogadtatása”?*

— Már az első napokban éreztük, hogy igen nagy könyvéhséget csillapítunk kölcsönzésünkkel. Több állomásunk iskola közelében van, s alighogy megjelentünk, a pedagógusok csoportosan, osztályonként hozták a gyermekeket könyvtárlátogatásra. De jöttek a felnőttek is. Olvasóink száma máris meghaladja a nyolcszázat, pedig alig három hónapja startoltunk.

— *Hogy történik a kölcsönzés?*

— Hetenként 1 alkalommal 2 órát kölcsönzünk minden állomásunkon. Az olvasók a buszba épített polcokról válogatnak. Ha nem találják azt a könyvet, amit keresnek, előjegyezzük, és a következő héten raktárunkból kivisszük. Tervezük egy füzetkatalógus kiadását is, amelyben az egész állomány szerepelne, így az olvasók nemcsak a buszban elhelyezett könyvekből, hanem lényegében a teljes raktári készletből is válogathatnak majd.

— *Nem fárasztó az örökös utazás?*

— Fárasztóbb, mint egy kényelmes épületben dolgozni, de nagyon szeretjük ezt a munkát. Változatos, rugalmas, dinamikus. Minden állomásnak más a profilja, a légköre — érdekes, izgalmas, fiataloknak való feladat ez.

— Tudja, én úgy érzem — fűzi hozzá *Kopré Judit*, amint kigördülünk a busz-

szal az utcára —, hogy mindennap expedíciónak vágok neki. Népművelő szakot is végeztünk mind a ketten, és itt valahogy jobban érzekelem a népművelő munkát, mint a könyvtárban. Meg aztán olyan meghitt, családias a légköre ennek a busznak. A gyerekek csapatostul jönnek, a felnőttek itt „szomszédolnak”, s hálásak minden jó könyvért, tanácsért.

Megérkezünk az első állomásra. Kőbánya, Sibrik Miklós út és Sörgyár utca sarok. A környék: három életforma találkozási, földszintes sorházak, munkáslakások, modern, emeletes épületek, gyárkémények, szántóföld.

Bakonyi István gépkocsivezető még ki sem nyitja az ajtót, máris 15—20 gyerek nyüzsgő a busz körül. Az átelleni iskolából szaladtak ki.

— *Szünetetek van?*

— Á, dehogyan! Ha megjön a könyvtár, kiengednek minket az órától.

— *Az iskolában nincs könyvtár?*

— Van, de nincs ennyi könyv.

— Örülünk a buszkönyvtárnak azért is — mondja az iskolában *László Antal* igazgató —, mert így a gyerekeken keresztül a szülők érdeklődését is föl tudjuk kelteni a könyv, az olvasás iránt. Még jobban örülnénk azonban, ha nem 10 órára, hanem 9 óra negyvenre érne ide a busz, s az iskolához állna. A nagy-szünetben a gyerekek lebonyolíthatnák a kölcsönzést, nem zavarnák a felnőtt olvasókat, és nem kellene nekik az úttesten átmenni.

Ugyanígy vélekedik Rákoscsabán *Ambur György* iskolaigazgató. Mutatja a tágas iskolaudvart, szeretné, ha a busz ide állna be, s főleg az óráközi szünetek táján kölcsönözne a gyermekeknek. Ő is kiengedi órától a tanulókat, de a gyerekeknek itt is át kell menni a forgalmas műúton, s mintegy 200 métert kell gyalogolniuk a buszig, ami tetemes időt vesz el az órákból. A balesetveszélyről nem is szólva.

Kísérlet — tanulsággal

Este fél nyolckor, sötétedéskor indulunk hazafelé Rákoscsabáról. A mai napon, a két állomáshelyen 110 olvasó fordult meg a buszkönyvtárban, és hozzávetőlegesen 500 kötet könyvet kölcsönzött. Vagyis — a visszaadottakkal együtt — mintegy 1000 kötetet kellett a könyvtárosnak megmozgatnia, kezelnie.

— S még csak a kezdet kezdetén vagyunk — jegyzi meg a könyvtárosnő. — Az az érzésem, hogy ennek a mozgó könyvtárnak komoly jövője van.

A Szabó Ervin Könyvtár mozgó könyvtára kísérlet. Ha sikerül a műszaki és egyéb problémákat megoldani, akkor ez a könyvtárbusz mintaként szolgálhat a vidéknek is. Hiszen a tanyák népe is örömmel fogadna hetenként egyszer egy könyvvel megrakott bibliobuszt.

Győri György